

סדר ספירת העומר לערב הראשון של הספירה

זכר הנפת העומר

ויקרא כג

וַיְדַבֵּר יהוה אל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ וְהִבֵּאתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן: וְהִנִּיף אֶת הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לְרִצְוֹנְכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן: ... וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הִבֵּיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שָׁבַע שַׁבְּתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה: עַד מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה: ... וּקְרַאתֶם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרֵא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם בְּכָל מוֹשְׁבֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם: וּבְקִצְרְכֶם אֶת קְצִיר אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פְּאֵת שִׂדֵךְ בַּקֶּצֶר וְלִקַּט קְצִירָה לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגֵּר תַעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

יהושע ה

וַיֹּאמֶר יהוה אל יהושע היום גְּלוּתִי אֶת חֲרַפְתִּי מִצְרַיִם מֵעַלְיָכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גִלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיַּחֲנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַפֶּסַח בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעֶרְבוֹת יְרִיחוֹ: וַיֹּאכְלוּ מֵעֵבֹר הָאָרֶץ מִמַּחֲרַת הַפֶּסַח מִצּוֹת וְקִלּוֹי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּשְׁבֹּת הַמֶּן מִמַּחֲרַת בְּאֶחָד מֵעֵבֹר הָאָרֶץ וְלֹא הָיָה עוֹד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאֹת אֲרֶץ כְּנָעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא:

כִּי הִיְתָה קְצִירַת הָעֹמֶר שֶׁל שְׁעוּרִים אֹר לְשִׁשָּׁה־עָשָׂר בְּנִסּוֹן כְּשֶׁבִית־הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם: כִּיצַד הָיוּ עוֹשִׂים? שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִים מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, וְעוֹשִׂין אוֹתוֹ כְּרִיכוֹת בְּמַחְבֵּר לְקַרְקַע כְּדִי שִׁיְהֵא נוּחַ לְקִצּוֹר. וְכָל הַעֲוִרוֹת הַסְּמוּכוֹת לְשֵׁם מוֹתְכַנְסוֹת לְשֵׁם, כְּדִי שִׁיְהֵא נִקְצַר בְּעֶסֶק גְּדוֹל. כִּיּוֹן שִׁחֲשֻׁכָה, אוֹמֵר לָהֶם "בָּא הַשְּׁמֶשׁ?" אוֹמְרִים "הֵיךְ", "בָּא הַשְּׁמֶשׁ?" אוֹמְרִים "הֵיךְ". "מִגֵּל זֵ?" אוֹמְרִים "הֵיךְ". "קִפָּה זֵ?" אוֹמְרִים "הֵיךְ", "קִפָּה זֵ?" אוֹמְרִים "הֵיךְ". בְּשַׁבָּת אוֹמֵר לָהֶם "שַׁבָּת זֵ?" אוֹמְרִים "הֵיךְ", "שַׁבָּת זֵ?" אוֹמְרִים "הֵיךְ". "אֶקְצַר?" וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ "קִצֵּר", "אֶקְצַר?" וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ "קִצֵּר". שְׁלֹשׁ פְּעָמִים עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר, וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ "הֵיךְ, הֵיךְ, הֵיךְ". וְכָל כֵּן לְמָה? מִפְּנֵי הַבֵּיתוֹסִים שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים אֵין קְצִירַת הָעֹמֶר בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב.

קצרוהו ונתנהו בקפות, הביאוהו לעזרה, היו מהבהבין אותו באור, כדי לקיים בו מצות קלי, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, בקנים ובקליחות חובטים אותו, כדי שלא יתמעו. נתנהו לאבוב, ואבוב היה מנקב, כדי שיהא האור שולט בכלו. שטחיהו בעזרה, והרוח מנשפת בו. נתנהו ברחים של גרוסות, והציאו ממונו עשרון שהוא מנפה משלש עשרה נפה, והשאר נפדה ונאכל לכל אדם, ותיב בחלה, ופטור מן המעשרות. רבי עקיבא מתיב בחלה ובמעשרות. בא לו לעשרון, ונתן שמנו ולבנותו, יצק, ובלל, הניף, והגיש, וקמץ, והקטיר, והשאר נאכל לכהנים.

מנחות י

ובמשק תכונה רבתי.

השדות זרהו מקמה ממשמשת עונת הקציר. שעורים עליזות, ארכות השפמים, לוחשות עם כל רוח נדות וקדות, שבלי ראשיתן מאושות. נתחמה פאת עדה סרטים צבעונים הוגבהה גם במת הנפה של חציר ריחני על הניר שממול, משבצה חכלילי נוריות ולשמי דגניות. השעורים מרטיטות כמו מונעות צפיה; עוד מעט יהי האותו קהלעם רב כבר נוהר מדרכים, מי ברגל מי רכב פאר, ורבים ורצויים האורחים. הומיה מאדם החצר, מוצאה התקן שער כבוד מציץ עטורי ציורים, מרנינים עין רואם, ששגונים. בו יעברו בחירי הקוצרים, המאלמות, אחריהם כל העם, ושישים, ילדים, ועולים, חוצרה אך תרע תרועתה, פתיחת חג. צועדים בשורה ארכה מתפתלה, ונראה אין לה סוף, אך לאט מתרכזים סביב פאת החלקה מול במת החציר. המחוללות משתבלות במחולן, משסות בנגינה ובשיר. המגל עוד זנוח בידי הקוצרים, כמהססים, כנבוכים: הנקצור? אי האות?

הכרוז מעכבם, מברך האורחים:
 "יברך בואכם חג העמר לחג, ברב עם לקדשו,
 תתקן נא ידכם בשמחת התנובה, בגרנות הגודשותו"
 וברנה יענו: "שא ברכה, שא ברכה, לראשית היבולו"

אנדה עמיר, אחת

כְּאֶשֶׁר אָנִי יוֹצֵאת מיריק גרזי

כְּאֶשֶׁר אָנִי יוֹצֵאת אֶל הַשְּׂדֵה,
 אֶל טָקֶס הָעֵמֶר,
 אָנִי יוֹדַעַת שְׁאִין עוֹד חַג כְּזָה בְּמִקְוֹמוֹתֵינוּ
 וְלֹא בְּמִקְוֹמוֹת אֲחֵרִים,
 כִּי שְׂדֵה הַשְּׂבוּלִים הַיֵּרֶק, הַזֹּרֵם אֶל קִצֵּה הָאֶפֶק,
 וּמִצִּפָּה, בְּרִינָה, לְשׁוֹרֵת הַחֲרָמִשִּׁים הַמוֹנְפִים,
 הוּא הַמְּחַבֵּר אוֹתִי אֶל הָאֲדָמָה הַזֹּאת לְהִרְפֵּי עֵין קֶצֶר,
 כִּמְעַט בְּלִתִּי נְרָאָה, כִּמְעַט בְּלִתִּי מוֹחֵשׁ,
 הִרְפֵּי עֵין קֶצֶר שְׁאִין שְׁנֵי לוֹ.

וְאָנִי יוֹדַעַת שֶׁבְּשִׁבְיֵל הִרְגַע הִזָּה בָּא אֲבֹא שְׁלִי לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 וְנִטַע אֶת בֵּיתוֹ בְּאֲדָמַת הָעֵמֶק הַקָּשָׁה.

כִּי דִּוְקָא טָקֶס הָעֵמֶר, שֶׁהוּא כְּאִילוֹ חִלּוּם כְּאִילוֹ הַזֹּי,
 כְּאִילוֹ אֵינְנוּ שִׁיף,
 וְהַנְּעוּרוֹת הַמְּחֻלְלוֹת בְּשִׁמְלוֹת רְקוּמוֹת שֶׁהֵן לֹא מְכָאן וְלֹא מְעַכְשָׁן,
 וְהָאֲמָהוֹת עִם הַפְּעוּטִים הָעֲטוּיִים לְבָן, הַמְּאֲלָמִים וּמְעַמִּיסִים
 עֲגָלָה הַמְּלֹאָה לָהּ עֵמִיר,
 וְהַרְמָקוֹל הַמְּשֻׁלַּח אֶל הַגְּבָעוֹת מְלִים שְׁנֹאֲמָרוּ בִּימֵי אֲחֵרִים,
 הֵם חוֹתֵם הָאֲמַת הַקּוֹשֶׁר אוֹתֵנּוּ הַיּוֹם. לְכָאן.

סופרים את ספירת העומר בעמוד 67.